Lausunto 358 Exploration Oy:n malminetsintälupahakemuksesta, Hangas, ML2026:0027

Khall 08.09.2026 § 293

Valmistelija Maanmittausteknikko Veli-Matti Virtanen, puh. 040 581 1889

358 Exploration Oy on jättänyt Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (Tukes) Kittilän kunnan alueelle, Kuivasalmen paliskunnan erityiselle poronhoitoalueelle kohdistuvan lupahakemuksen koskien Hangas – nimistä malminetsintälupa-aluetta.
Lausunto tulee antaa Tukesille 24.9.2026 mennessä.

Malminetsintäalueen pinta-ala on 1 241,05 ha.

Hakemuksen mukaan alueella ei ole hakijan tiedossa olevia luonnonsuojelualueita. Luonnonsuojelualueet sekä -alueet: Lehtojensuojeluohjelmaan kuuluva Arabiankankaan lehto (LHL120400(, arabiankankaan lehtojensuojelualue (LHA 120037). Alueen itäosassa sijaitsee osin III-luokan pohjavesialue ”Arabiankangas”.

Yhtiö etsii alueelta kultaa. Arvio kaivosmineraaleista perustuu hakemusalueen geologiaan, geokemiaan sekä geofysiikkaan, joita ovat aikaisemmin alueelta selvittäneet GTK sekä Aurion Resources.

Alueen neljän vuoden tutkimussuunnitelmiin kuuluvat tavanomaiset malminetsinnän tutkimusmenetelmät, kuten kallioperäkartoitus, maaperä- ja moreeninäytteenotto, geofysikaalisia maasto- ja lentomittauksia, koneellista pohjamoreeninäytteenottoa, tutkimuskaivantoja ja timanttikairausta

Tutkimusvälineinä malminetsinnässä käytetään geofysikaalisia mittauskalustoa, kairauskoneita, reikämittauskalustoa sekä kenttätyöntekijät mm, vasaraa, kuokkaa, lapiota ja kaivinkonetta. Kulkuvälineinä mönkijöitä ja moottorikelkkoja sekä tela-alustaisia maastokulkuneuvoja. Töiden ajoitus suunnitellaan yhdessä paliskunnan, viranomaisten ja muiden sidosryhmien kanssa.

Hakemuksen mukaan suunnitellun toiminnan johdosta ei synny merkittäviä määriä kaivannaisjätettä. Syväkairauksessa syntyvä kairaussoija on samaa kallioperäainesta, jota alueen kivennäismaalajeissa on jo luonnostaan. Mahdollisissa tutkimuskaivannoissa syntyvä maa-aines koostuu tavallisesta pinta-maasta ja se läjitetään tutkimusten ajaksi tutkimuskaivannon viereen. Tutkimusten jälkeen tutkimuskaivanto täytetään samalla maa-aineksella.

Mikäli timanttikairausta suoritetaan luonnonsuojelulaissa tarkoitettujen erityisesti suojeltavien kohteiden ja pohjavesialueiden lähistöllä, käytetään kairauksessa suljettua vesikiertoa sekä kairaussoijan talteenottoa. Kairaussoija viedään tällöin alueelta asianmukaiseen jatkokäsittelyyn.

Hakemuksen mukaan suunnitellut malminetsintätoimet ovat luonteeltaan ja laadultaan tavanomaisia tutkimustoimia eivätkä teollista toimintaa. Hakijan mukaan malminetsintätoimien vaikutukset vesistöihin, pohjavesiin, ihmisiin, eläimiin ja maa- tai kallioperään ovat hyvin vähäiset tai niitä ei ole lainkaan. Yhtiön tutkimussuunnitelmat toimitetaan aina ennakkoon tiedoksi maanomistajille, paliskunnalle, viranomaisille sekä muille asianosaisille ja

niitä pyritään mahdollisuuksien mukaan muokkaamaan heidän toivomustensa ja vaatimustensa mukaisesti.

Hakemuksen mukaan yhtiön periaatteisiin kuuluu, että malminetsintätoiminta ajoitetaan sellaiseen vuodenaikaan, että toiminnasta on mahdollisimman vähän haittaa eläimille ja poronhoidolle. Lisäksi malminetsintätoimet suunnitellaan aina niin, ettei niistä koidu kohtuutonta haittaa poronhoidolle.

Toiminnan ympäristö- ja muut vaikutukset sekä yrityksen toimintaperiaatteet on kuvattu lupahakemuksen Liitteessä 1.

Hakemuksen mukaan malminetsintätoiminnan seurauksena maastoon jää vain vähäisiä jälkiä toiminnasta. Toiminnan mahdollisesti aiheuttamat puusto- ja muut vahingot pyritään korvaamaan jo toiminnan aikana.

Kartta malminetsintälupa-alueesta esityslistan ja pöytäkirjan liitteenä, asiakirjat esityslistan oheismateriaalina.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Kurula Timo

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää lausuntonaan 358 Exploration Oy:n lupahakemuksesta koskien Hangas malminetsintälupaa ilmoittaa seuraavaa:

Lupahakemus ei kohdistu Kittilän kunnan asema- eikä yleiskaava-alueille. Siten kaavoituksen kannalta hakemuksen johdosta ei ole huomautettavaa.

Luvassa tulee edellyttää sopimaan työskentelyajankohdista ja – tavoista paliskuntien kanssa ennen malminetsintätöiden aloittamista, jotta poronhoitotyölle sekä muulle paikalliselle toiminnalle mahdollisesti aiheutuva haitta tulisi vältettyä taikka selvitettyä aina etukäteen. Malminetsintäalue tulee ennallistaa toimijan toimesta.

Malminetsinnästä ei saa olla haittaa paikalliselle asutukselle, pohjavesi-alueille eikä alueen poronhoidolle.

Kittilän kunta edellyttää, että kittiläläisten kuntalaisten tulee voida asioida malminetsintäyhtiön kanssa suomen kielellä.

Alueeseen kohdistuu maastoliikennelain mukainen moottorikelkkareitti. Malminetsintä ei saa aiheuttaa haittaa moottorikelkkareitin käytölle.

Muilta osin Kittilän kunnalla ei ole hakemuksesta huomautettavaa.

Päätös

Kunnanjohtaja veti esityksensä pois eikä asiaa käsitelty tässä kokouksessa.

Khall 21.09.2026 § 313
421/10.01.01/2026

Valmistelija

Maanmittausteknikko Veli-Matti Virtanen, puh. 040 581 1889

358 Exploration Oy on jättänyt Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (Tukes) Kittilän kunnan alueelle, Kuivasalmen paliskunnan erityiselle poronhoitoalueelle kohdistuvan lupahakemuksen koskien Hangas – nimistä malminetsintälupa-aluetta.
Lausunto tulee antaa Tukesille 24.9.2026 mennessä.

Malminetsintäalueen pinta-ala on 1 241,05 ha.

Hakemuksen mukaan alueella ei ole hakijan tiedossa olevia luonnonsuojelualueita. Luonnonsuojelualueet sekä -alueet hakemusalueen lähistöllä: Lehtojensuojeluohjelmaan kuuluva Arabiankankaan lehto (LHL120400), Arabiankankaan lehtojensuojelualue (LHA 120037). Alueen itäosassa sijaitsee osin III-luokan pohjavesialue ”Arabiankangas”.

Hakijalta saadun selvityksen mukaan hakemusalueelta on rajattu pois kaikki paikalliset luonnonsuojelualueet, lehtojensuojeluohjelmaan kuuluva Arabiankankaan lehto (LHO120400) sekä Arabiankankaan lehtojensuojelualue (LHA 120037). Näihin luonnonsuojelualueisiin on jätetty 30-50m suojavyöhykkeet. Hangaksen lupahakemusalue menee osittain Arabiankankaan III-luokan pohjavesialueen kanssa päällekkäin. Näin on toki myös hakijan toisen, jo voimassa olevan, malminetsintäluvan kohdalla (ML2022:0096 Ruoppapalo) ja tämä kyseinen lupa-alue sijaitsee juuri Hangaksen hakemusalueen pohjoispuolella.

Malminetsintäluvan ML2022:0096 ”Ruoppapalo” Tukesin lupapäätöksen lupaehdoissa koskien pohjavesialueita todetaan seuraavaa:*Lupa-alueen itäosaan sijoittuu osin III-luokan pohjavesialue ”Arabiankangas”. Pohjavesialueella ei saa suorittaa tutkimusojien kaivuuta eikä säilyttää pohjavedelle haitallisia aineita. Mahdollisten sosiaalitilojen jätevesiä ei saa päästää pohjavesialueiden maaperään.*

Yhtiö ei tee tutkimuskaivantoja pohjavesialueelle ja tämä on kuvattu myös Hangaksen lupahakemuksen liitteessä seuraavasti:*Tutkimuskaivantoja ei tehdä arvokkailla luonto- ja kulttuurikohteilla, valtakunnallisesti arvokkailla kallioalueilla, pohjavesialueilla, kosteikoiden tai vesistöjen läheisyydessä. Myöskään harvinaisten, uhanalaisten tai rauhoitettujen lajien tai luontotyyppien esiintymisalueilla tai muutoin suojelluilla alueilla tutkimuskaivantoja ei tehdä.*

Yhtiö etsii alueelta kultaa. Arvio kaivosmineraaleista perustuu hakemusalueen geologiaan, geokemiaan sekä geofysiikkaan, joita ovat aikaisemmin alueelta selvittäneet GTK sekä Aurion Resources.

Alueen neljän vuoden tutkimussuunnitelmiin kuuluvat tavanomaiset malminetsinnän tutkimusmenetelmät, kuten kallioperäkartoitus, maaperä- ja moreeninäytteenotto, geofysikaalisia maasto- ja lentomittauksia, koneellista pohjamoreeninäytteenottoa, tutkimuskaivantoja ja timanttikairausta

Tutkimusvälineinä malminetsinnässä käytetään geofysikaalisia mittauskalustoa, kairauskoneita, reikämittauskalustoa sekä kenttätyöntekijät mm, vasaraa, kuokkaa, lapiota ja kaivinkonetta. Kulkuvälineinä mönkijöitä ja moottorikelkkoja sekä tela-alustaisia maastokulkuneuvoja. Töiden ajoitus suunnitellaan yhdessä paliskunnan, viranomaisten ja muiden sidosryhmien kanssa.

Hakemuksen mukaan suunnitellun toiminnan johdosta ei synny merkittäviä määriä kaivannaisjätettä. Syväkairauksessa syntyvä kairaussoija on samaa kallioperäainesta, jota alueen kivennäismaalajeissa on jo luonnostaan. Mahdollisissa tutkimuskaivannoissa syntyvä maa-aines koostuu tavallisesta pinta-maasta ja se läjitetään tutkimusten ajaksi tutkimuskaivannon viereen. Tutkimusten jälkeen tutkimuskaivanto täytetään samalla maa-aineksella.

Mikäli timanttikairausta suoritetaan luonnonsuojelulaissa tarkoitettujen erityisesti suojeltavien kohteiden ja pohjavesialueiden lähistöllä, käytetään kairauksessa suljettua vesikiertoa sekä kairaussoijan talteenottoa. Kairaussoija viedään tällöin alueelta asianmukaiseen jatkokäsittelyyn.

Hakemuksen mukaan suunnitellut malminetsintätoimet ovat luonteeltaan ja laadultaan tavanomaisia tutkimustoimia eivätkä teollista toimintaa. Hakijan mukaan malminetsintätoimien vaikutukset vesistöihin, pohjavesiin, ihmisiin, eläimiin ja maa- tai kallioperään ovat hyvin vähäiset tai niitä ei ole lainkaan. Yhtiön tutkimussuunnitelmat toimitetaan aina ennakkoon tiedoksi maanomistajille, paliskunnalle, viranomaisille sekä muille asianosaisille ja niitä pyritään mahdollisuuksien mukaan muokkaamaan heidän toivomustensa ja vaatimustensa mukaisesti.

Hakemuksen mukaan yhtiön periaatteisiin kuuluu, että malminetsintätoiminta ajoitetaan sellaiseen vuodenaikaan, että toiminnasta on mahdollisimman vähän haittaa eläimille ja poronhoidolle. Lisäksi malminetsintätoimet suunnitellaan aina niin, ettei niistä koidu kohtuutonta haittaa poronhoidolle.

Toiminnan ympäristö- ja muut vaikutukset sekä yrityksen toimintaperiaatteet on kuvattu lupahakemuksen Liitteessä 1.

Hakemuksen mukaan malminetsintätoiminnan seurauksena maastoon jää vain vähäisiä jälkiä toiminnasta. Toiminnan mahdollisesti aiheuttamat puusto- ja muut vahingot pyritään korvaamaan jo toiminnan aikana.

Kartta malminetsintälupa-alueesta esityslistan ja pöytäkirjan liitteenä, asiakirjat ja kartta luonnonsuojelualueesta, luonnonsuojeluohjelma-alueesta ja pohjavesialueesta esityslistan oheismateriaalina.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Kurula Timo

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää lausuntonaan 358 Exploration Oy:n lupahakemuksesta koskien Hangas malminetsintälupaa ilmoittaa seuraavaa:

Lupahakemus ei kohdistu Kittilän kunnan asema- eikä yleiskaava-alueille. Siten kaavoituksen kannalta hakemuksen johdosta ei ole huomautettavaa.

Luvassa tulee edellyttää sopimaan työskentelyajankohdista ja – tavoista paliskuntien kanssa ennen malminetsintätöiden aloittamista, jotta poronhoitotyölle sekä muulle paikalliselle toiminnalle mahdollisesti aiheutuva haitta tulisi vältettyä taikka selvitettyä aina etukäteen. Malminetsintäalue tulee ennallistaa toimijan toimesta.

Malminetsinnästä ei saa olla haittaa paikalliselle asutukselle, pohjavesi-alueille eikä alueen poronhoidolle.

Kittilän kunta edellyttää, että kittiläläisten kuntalaisten tulee voida asioida malminetsintäyhtiön kanssa suomen kielellä.

Alueeseen kohdistuu maastoliikennelain mukainen moottorikelkkareitti. Malminetsintä ei saa aiheuttaa haittaa moottorikelkkareitin käytölle.

Kittilän kunta korostaa, että malminetsintälupaa ratkaistaessa lupaviranomaisen tulee kiinnittää erityistä huomiota luontoarvoihin mm. lupahakemusalueella tai sen läheisyydessä sijaitsevien luonnonsuojelualueiden ja pohjavesialueiden osalta.

Malminetsintälupahakemusta ratkaistaessa tulee varmistaa, että malminetsintätyö ei aiheuta merkittävää luontoarvojen heikkenemistä.

Muilta osin Kittilän kunnalla ei ole hakemuksesta huomautettavaa.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta kokouksessa.

Päätös

Päätökseksi tuli kunnanjohtajan esitys.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.